

UBND TỈNH HÀ TĨNH
SỞ VĂN HOÁ, THỂ THAO & DU LỊCH

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 643 /SVHTTDL-NSVHGĐ
V/v góp ý dự thảo kịch bản Lễ hội Lấp lỏ

Hà Tĩnh, ngày 11 tháng 6 năm 2020

Kính gửi:

- Ủy ban nhân dân huyện Hương Khê;
- Ủy ban nhân dân xã Hương Liên.

Thực hiện kế hoạch phục dựng, bảo tồn Lễ hội Lấp lỏ dân tộc Chứt, để hoàn thiện kịch bản, tiến tới phục dựng lễ hội, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch đề nghị Ủy ban nhân dân huyện Hương Khê, Ủy ban nhân dân xã Hương Liên cho ý kiến đóng góp dự thảo kịch bản *(có dự thảo gửi kèm)*.

Ý kiến góp ý gửi về Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch Hà Tĩnh trước ngày 20//6/2020.

Đề nghị các địa phương quan tâm, chỉ đạo thực hiện./.

Nơi nhận:

- UBND, Phòng VHTT huyện Hương Khê;
- UBND xã Hương Liên;
- Giám đốc, các PGĐ;
- Phòng KHTC, VP;
- Lưu: VT, XDNSVHGĐ.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Lê Thị Loan

PHIẾU ĐÁNH GIÁ DỰ THẢO KỊCH BẢN LỄ HỘI LẤP LỖ

Tên tôi là:

Chức danh:

Đơn vị công tác:

Sau khi đọc dự thảo kịch bản lễ hội “Lấp lỗ”, tôi có ý kiến nhận xét và góp ý như sau:

1. Về ưu điểm

2. Hạn chế cần bổ sung, điều chỉnh

3. Ý kiến khác

Ký tên

UỶ BAN NHÂN DÂN TỈNH HÀ TĨNH
SỞ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

KỊCH BẢN
“LỄ HỘI TẾT LẬP LỖ”

CỦA ĐỒNG BÀO DÂN TỘC CHỨT
BẢN RÀO TRE, XÃ HƯƠNG LIÊN, HUYỆN HƯƠNG KHÊ

UBND TỈNH HÀ TĨNH
SỞ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

KỊCH BẢN CHI TIẾT

Phần I DẪN NHẬP

Lễ Lấp lỗ (Lễ Klôplô) còn gọi là gieo nương, là lễ hội của đồng bào dân tộc Chứt cư trú tại Hà Tĩnh và Quảng Bình. Đây là lễ cúng sau khi việc chọc lỗ, tria hạt đã hoàn tất. Nó là nghi lễ quan trọng, liên quan đến nông nghiệp của cư dân canh tác nương rẫy, liên quan tới tập quán du canh, du cư còn hiện hữu trong đời sống của người Chứt. Thời gian diễn ra lễ hội vào ngày 7 tháng 7 âm lịch hàng năm.

Theo thời gian, lễ hội này đã mai một, mất dần bản sắc. Nhằm góp phần bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể này, Sở Văn hóa Thể thao và Du lịch Hà Tĩnh phục dựng kịch bản “Lễ hội lấp lỗ” tại Bản Rào Tre, xã Hương Liên, huyện Hương Khê, tỉnh Hà Tĩnh.

I. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU:

1. Mục đích:

- Nhằm khôi phục, chuẩn hóa Lễ hội Lấp lỗ nhằm bảo tồn và phát huy giá trị của Lễ hội Tết Lấp lỗ qua đó nâng cao nhận thức của nhân dân trong công tác bảo tồn và phát huy các di sản văn hóa trên địa bàn.

- Thông qua việc tổ chức Lễ hội để tôn vinh, quảng bá các di sản văn hóa, nhằm thu hút khách tham quan du lịch trong và ngoài nước đến với Bản Rào Tre nói riêng và Hà Tĩnh nói chung.

2. Yêu cầu:

Tổ chức Lễ hội phải đảm bảo yếu tố gốc, truyền thống đặc sắc của lễ hội trên cơ sở hòa nhập vào không gian và phương tiện diễn xướng hiện đại để tạo nên sự hấp dẫn, ấn tượng và có tính nghệ thuật cao. Đồng thời, phải an toàn, tiết kiệm, hiệu quả.

II. THỜI GIAN, ĐỊA ĐIỂM VÀ THÀNH PHẦN:

1. Thời gian:

1.1. Thời gian hoàn thiện duyệt kịch bản và chuẩn bị : Từ 01/6/2020 đến 15/7/2020.

1.2. Thời gian tập luyện: Từ 20/7/2020 đến 10/8/2020 tại Bản Rào Tre.

1.3. Thời gian sơ duyệt: Ngày 15/8/2020 tại Bản Rào Tre.

1.4. Thời gian tổng duyệt: Ngày 20/8/2020

1.5. Thời gian tổ chức: Ngày 25/8/2020 (Ngày 7/7 Âm lịch – Ngày chính lễ của Lễ hội lập lễ của đồng bào Chứt)

2. Địa điểm tổ chức: Tại Nhà văn hóa Cộng đồng Bản Rào Tre, xã Hương Liên, huyện Hương Khê, tỉnh Hà Tĩnh.

3. Thành phần:

- Khách mời là lãnh đạo tỉnh, huyện, xã, bộ đội Biên phòng và các nhà nghiên cứu văn hóa;

- Dân bản Rào Tre và các vùng lân cận;

- Du khách tham quan.

(Sẽ có kế hoạch riêng)

III. CÔNG TÁC CHUẨN BỊ

1/ Chuẩn bị cột lễ, cây nêu:

Cột lễ:

Làm bằng cây gỗ tròn dài khoảng 3 m, được khắc tện và trang trí đẹp với nhiều loại màu sắc tượng trưng cho các tín hiệu để thần linh tìm đến. (màu trắng, đỏ, đen và xanh). Phần trên cột lễ được đục các lỗ ngang để luồn các

thanh ngang (dấu cộng), từ các thanh ngang và xung quanh cột lễ ta treo các biểu tượng, rùa... để trang trí đẹp và có phần linh thiêng.

Cây nêu:

Bốn góc cột lễ ta trồng 4 cây tượng trưng cho 4 phương trời. Nêu được làm bằng cây tre để nguyên phần ngọn. Trên các ngọn tre ta treo các sợi dây rùa nối với cột lễ tượng trưng cho sự kết nối thần linh từ 4 phương trời tìm đến. Dưới chân cột lễ là các giá để đặt các mâm cúng.

2/ Chuẩn bị mâm cúng:

Làm ra 3 mâm gồm:

1. Mâm đựng các loại hoa quả, ngũ cốc... là biểu tượng của các sản phẩm từ gieo trồng
2. Mâm trưng bày đồ ăn, thức uống tượng trưng cho nhu cầu sống hàng ngày gồm có Gạo, trầu cau, gà, xôi, đầu lợn, muối.. và 1 bao gạo to, một con lợn đủ lớn để cúng xong chia lộc cho dân. Rượu và đồ xin quẻ...
3. Mâm đựng một số hạt giống và 1 số loại cây trồng tượng trưng cho việc trồng cây, gieo hạt để khi cúng xong ta sẽ trồng những cây đó vào chỗ nào thích hợp trong làng, cứ mỗi năm ta trồng 1 cây coi như là kỷ niệm của 1 mùa lễ hội.

3/ Chuẩn bị đạo cụ phần hội:

- *Trống lớn*: Một trống lớn (mua để dùng lâu dài) để đánh hiệu và tạo không khí sôi động, âm thanh rộn ràng
- *Trống nhỏ*: 4 cái (mua để dùng lâu dài) để hòa điệu âm thanh trong phần hội và rước nhảy theo điệu nhạc..
- *Chiêng*: 1 cái chiêng nùm (mua để dùng lâu dài).
- *Xập Xòeng*: 1 bộ để hòa bộ âm thanh với trống và chiêng (mua để dùng lâu dài).
- *Gậy lấp lỗ*: 20 cái để sử dụng trong 1 số bài hát múa...(Đặt làm để sử dụng cho lễ hội hàng năm)
- *Đàn nhạc, âm thanh loa máy*: Bố trí các nhạc công và hệ thống âm thanh loa máy đảm bảo đủ âm lượng phục vụ không gian ngoài trời (Thuê)
- *Trang phục*: Trang phục truyền thống cho đoàn tham gia lễ hội và thầy mo, già làng (May mới để sử dụng cho lễ hội hàng năm)

Gồm:

- + *Đồ Thầy lễ*: 1 bộ màu đỏ

+ *Đồ nam*: 20 bộ

+ *Đồ nữ*: 20 bộ

4. Âm nhạc:

Chuẩn bị 1 số bản nhạc, bài hát dành riêng cho địa phương, cho lễ hội với nhịp điệu rộn ràng, sôi động dễ nhảy múa... (*Gồm bài hát cho Hương Liên và bản Rào Tre, nhạc phục vụ lễ hội....*)

5. Chuẩn bị nhân lực:

Do làm lễ hội quy mô lần đầu, có tính diễn xướng trình làng nên nhân lực bao gồm cả dân bản và cả các diễn viên được mời tham gia lễ hội từ trong huyện. Cụ thể:

- *Già làng*: Tuyên bố lễ hội và cúng lễ (*Mời luyện tập theo kịch bản*)

- *Đội khiêng lễ vật*: Gồm 7 người, nam – nữ tuyển chọn, gồm:

+ Mâm hoa quả, ngũ cốc: 1 người nữ đội mâm

+ Mâm cây giống, hạt giống: 1 người nữ đội mâm

+ Mâm lễ đồ ăn, thức uống: 1 người nam đội mâm

+ Khiêng lợn: 2 người nam

+ Khiêng gạo: 2 người nam

- *Đội trống chiêng*: Gồm 9 người, là những người có năng khiếu để đánh trống, đánh chiêng theo bài, theo nhịp, trường hợp đặc biệt phải tập huấn đánh chiêng, trống (số người tùy theo số chiêng trống mình mua sắm). Gồm:

+ *Trống lớn*: 2 người vừa khiêng vừa đánh

+ *Trống nhỏ*: 4 người vừa mang vừa đánh

+ *Chiêng*: 2 người vừa khiêng vừa đánh

+ *Xập Xoeng*: 1 người đánh..

- *Đội ngũ hát múa*: 30 người là nam, nữ thanh niên đẹp, có năng khiếu... tập luyện theo các bản nhạc chuẩn bị sẵn. (Vào lễ hội mời tất cả cùng hát cùng nhảy múa)

- *MC chương trình*: 1 người, mặc trang phục dân tộc theo lễ hội, có năng khiếu và am hiểu về lễ hội cũng như đồng bào dân tộc chút bản Rào Tre..

6. Chuẩn bị cho công tác tuyên truyền:

Triển khai trước 15 ngày gồm:

- Pano, áp phích ở trục đường từ ngã 3 Hương Liên vào bản Rào tre
- Cờ tổ quốc, cờ Đảng, cờ Hội ở khu vực tổ chức lễ hội..
- Tuyên truyền qua loa truyền thanh, đài truyền hình để tạo sự thu hút đông đảo người đến tham gia lễ hội.

Phần II

KỊCH BẢN LỄ HỘI TẾT LẤP LỔ

Như lệ thường của bất cứ lễ hội nào, Lễ hội Lấp lỗ sẽ diễn ra với 2 phần chính:

- Phần lễ (tâm linh)
- Phần hội (các trò chơi, hoạt động diễn xướng văn hóa).

I. PHẦN LỄ:

1. Khai mạc:

MC dẫn chương trình

Xin được nồng nhiệt chào mừng quý vị đại biểu, quý vị khách quý và toàn thể bà con đã về đây tham dự Lễ hội Tết Lấp Lỗ năm 2020 của dân tộc Chứt bản Rào Tre, xã Hương Liên, huyện Hương Khê, tỉnh Hà Tĩnh... Và lời đầu tiên, cho phép tôi thay mặt cho BTC và những người làm chương trình xin được gửi tới Quý vị và toàn thể bà con lời chào trân trọng, lời chúc sức khỏe, hạnh phúc. Chúc Lễ hội Tết Lấp Lỗ của chúng ta thật nhiều niềm vui, ý nghĩa và thành công tốt đẹp. (*vỗ tay...*)

Kính thưa quý vị, thưa toàn thể bà con..

Lễ hội Tết Lấp lỗ của Dân tộc Chứt Bản Rào Tre được tổ chức vào ngày 7/7 âm lịch hàng năm, sau khi bà con dân bản làm xong mùa màng, trên nương

hoa màu gieo trĩa được lấp lỗ. Tết này báo hiệu đã hoàn thành việc gieo trĩa hạt trên nương rẫy, người Chứt chúng tôi tổ chức tết để ăn mừng, làm lễ cảm tạ trời đất, cầu cho mưa thuận gió hòa, mùa màng bội thu, gia đình mạnh khỏe, no đủ và phát triển. Trên tinh thần đó, trong niềm vui đó, hôm nay, bản Rào Tre chúng ta tổ chức lễ hội Tết Lấp Lỗ báo hiệu đã hoàn tất việc trồng cây, gieo hạt và ăn mừng cảm tạ trời đất. Xin quý vị chúng ta hãy nổ một tràng pháo tay để cổ vũ cho lễ hội của chúng ta...*(vỗ tay)*

MC: Giới thiệu tham dự Lễ hội Tết Lấp lỗ của Dân tộc Chứt Bản Rào Tre hôm nay có các vị khách quý: (Giới thiệu thành phần tha dự theo thực tế)....

Và để bước vào buổi lễ, tôi xin trân trọng giới thiệu và kính mời bà Hồ Thị Kiên, trưởng bản bản Rào Tre có đôi lời khai hội. Xin trân trọng kính mời bà

(Phát biểu ngắn gọn – có màu sắc, động thái tín ngưỡng của bà Hồ Thị Kiên)

MC: Vâng, Xin cảm ơn lời khai hội của bà Hồ Thị Kiên trưởng Bản Rào Tre... (đôi giọng sôi nổi, khí thế..)

Kính thưa quý khách và dân bản

Chúng ta đang rất vui, đang háo hức chờ đợi những giây phút linh thiêng của lễ hội. Và ngay bây giờ đây chúng ta cùng hướng đến phía Cây Nêu và Cột Lễ để tiến hành các nghi thức của Lễ Hội. Xin quý vị chúng ta cùng nổ một tràng pháo tay để cổ vũ cho tinh thần của Lễ hội hôm nay...*(vỗ tay, và 3 hồi trống chiêng khai hội...)*

2. Dựng cây nêu, cột lễ

MC: Kính thưa quý vị, thưa toàn thể bà con

Và bây giờ chúng ta đến với phần 1, phần dựng cây nêu, cột lễ. Xin trân trọng kính mời các thành phần dựng cây nêu, cột lễ. Xin mời các thành phần tham gia dựng cây nêu, cột lễ chúng ta bắt đầu. *(Nói 1 hồi trống, chiêng..)*

(Sau khi đã chuẩn bị đầy đủ dụng cụ (sân bãi, cây nêu, cột lễ...) Bà con và mọi thành phần đến đông đủ, không khí sôi nổi, hứng khởi. MC chương trình nêu ý nghĩa, mục đích của cây nêu và công bố phần dựng cây nêu...)

MC: Kính thưa quý vị, thưa toàn thể bà con

Cây Nêu, Cột Lễ là biểu tượng tâm linh của bản làng chúng tôi, của dân tộc chúng tôi. Là sức sống mãnh liệt, là nơi để thần linh trú ngụ và hưởng dùng các lễ vật hiến tế. Cây Nêu, cột Lễ còn được xem là cây thông thiên, là cột báo hiệu

điểm đến để gửi tin báo mời thần linh đến dự lễ hội. 4 Cây Nêu là biểu tượng cho 4 phương Đông – Tây – Nam Bắc. Cột Lễ là biểu tượng chốn linh thiêng, là điểm đến của các vị Thần linh. 4 Cây Nêu được kết với Cột Lễ thể hiện các vị Thần linh cùng linh hồn những người đã khuất từ 4 phương sẽ về cùng đích đến của Lễ hội là Cột Lễ. Trong lễ hội này, dưới Cây Nêu và Cột Lễ này là các lễ vật được dâng cúng và mời thần sông, thần núi, con ma rừng và linh hồn những người đã khuất về dự lễ và hưởng dùng lễ vật dâng cúng. Giờ đây, Già Làng sẽ ngõ lời và sai các trai làng dựng Cây Nêu, Cột lễ. Xin trân trọng kính mời Già Làng..

Già Làng: *(bước ra cầm nắm vào cây nêu... đứng lên nhìn quanh 4 phía nói lớn)* Hỡi thần sông, thần núi, hỡi con ma rừng, hỡi linh hồn những người đã khuất. Hôm nay là ngày...tháng...năm 2020, làng ta mừng cái Tết Láp Lỗ. Ta dựng cây nêu này để báo tin và dẫn đường. Xin mời linh thần thổ địa, mời con ma rừng và các vong linh những người đã khuất hãy đến chỗ Cột lễ này, nơi bàn tiệc này, trong lễ hội này để cùng vui với làng ta...*(Đánh 1 hồi trống chiêng)*
(Già làng lấy sơn trắng đi đánh dấu X vào các cây nêu...)

(Thắp hương chỗ dựng Cột lễ quay vào gọi các trai làng)

Nào các thanh niên, trai làng..ta hãy dựng cây nêu để mời thần linh nào... *(các trai làng vào dựng nêu, trong khi dựng cây nêu, dân làng hò reo, tiếng trống, chiêng, xập xoeng náo động, MC tường thuật trực tiếp sôi nổi...)*

(Dựng nêu xong, các trai làng đi về vị trí quy định, Già Làng ở lại khu vực dựng nêu, thắp 4 nén hương xoay quanh 4 hướng khấn vái rồi thắp ở mỗi cây nêu tre 1 cây hương. Nếu Già Làng khỏe thì vào và chuẩn bị các phần tiếp theo. Nếu không thì có ghế ngồi lại trước cây nêu...)

(Sau khi dựng xong cột lễ, cây nêu thì tất cả cùng vào điểm chuẩn bị xuất phát để tiếp tục các phần tiếp theo..)

3.Cung nghinh lễ vật

MC: Kính thưa quý khách và dân bản

Cây Nêu, Cột Lễ của lễ hội đã được dựng lên một cách trang trọng, uy nghiêm để mời linh thần thổ địa, thần núi, thần sông, mời con ma rừng và vong linh những người đã khuất. Từ 4 phương trời, mười phương đất nơi núi rừng này, nơi con sông con suối của bản Rào Tre này đã và đang về, đang hiện hữu nơi Cột Lễ linh thiêng để cùng vui, cùng hưởng thụ, cùng cảm nhận niềm vui, niềm khát khao của bà con dân bản trong ngày hội.

Giờ đây, dân làng sẽ đưa lễ vật vào đặt dưới chân Cột Lễ để Già Làng dâng cúng và thiết mời linh thần thổ địa hưởng dùng lễ vật và nghe nhận những

lời cầu xin của bà con dân bản đến các vị thần linh về những điều tốt đẹp nhất cho mùa màng bội thu, cho cuộc sống tươi đẹp.

Và bây giờ Già Làng sẽ gọi bản làng đưa lễ vật đến tiến dâng. Xin mời Già Làng...*(đánh 1 hồi trống, chiêng...)*

Già Làng: *(hô lớn..)* Nào người già, người trẻ, nào con gái, con trai. Mùa màng đã làm xong, gieo trồng đã ổn định. Bản làng ta làm cái Tết Lấp Lỗ này để ăn mừng vì đã làm xong mùa trồng cây, gieo hạt. Chúng ta cùng chung niềm vui, dâng lễ vật mời linh thần thổ địa đến chia vui và phù hộ cho chúng ta nào...

(Tiếng dân tộc Chứt: Nào đòng ông, đòng bà, con trai, con gái. Vì u nây mìa cái thết lạp lỗ. Bản Rào Tre chúng ta À cần Cu mút u gấu (con ma rừng), những lệnh tả bắt gôi (những người đã khuất). Vì u nây, cù ăn, cù chống (Về đây mà ăn, mà uống), *cùng hát cùng múa với chúng ta.*)

(Trống chiêng, nhạc nổi lên và đoàn Nam – Nữ nhảy múa theo nhịp đi ra, cuối cùng là đoàn khiêng lễ vật đi ra theo hàng như rước kiệu, đi 1 vòng xung quang cây nêu rồi theo chỉ dẫn của Già Làng và đặt các mâm lễ vật vào nơi quy định. Đội nhảy múa sắp xếp theo hàng nghiêm chỉnh để Già Làng làm lễ dâng cúng...)

4. Nghi thức Cúng lễ

Già Làng: *(Làm các thủ tục trên mâm cúng, thắp một nắm hương vái lạy xung quanh, đứng nhìn vào tâm các mâm cúng và Cột Lê thành kính khấn vái rồi nói...)*

Hôm nay ngày mồng bảy, tháng bảy, làng ta mừng cái tết lạp lỗ. Chẳng có chi, chỉ có gạo, có xôi, có thịt, có gà, có trâu, có cau, có hoa quả. Làng ta xin mời thần sông, thần núi, mời con ma rừng, mời những người đã khuất, về nơi đây cùng ăn, cùng uống. Giúp cho làng choa bạo khỏe, khỏi ốm, khỏi đau, đừng làm cái xui, cái xẻo, tàu xe êm đẹp. Giúp cho làng ta mùa màng được nhiều, làm ăn may mắn, no ấm.

(Tiếng dân tộc Chứt: Cu ô nây là ngày bảy tháng bảy, làng choa mìa kẻ thết lạp lỗ, đê còn tì chỉ có Cáu, (gạo), có xôi, có xít (thịt), có u ca (gà), có cừn (rượu), có pa lâu (trầu), có cau, có pa lễ (hoa quả). Làng choa à cần (xin mời) Cu mút u gấu (con ma rừng), những lệnh tả bắt gôi (những người đã khuất).. Vì u nây, cù ăn, cù chống (Về đây mà ăn, mà uống), A mìa cái xui, cái phây.. Tớc chơ làng choa bạo khỏe, khỏi cà tâu, khỏi cà gùng (khỏi ốm, khỏi đau), xe tàu êm đẹp. Tớc chơ cái mùa, cái màng tà nhù, mìa a lu, đo tênh...)

(Đánh 3 hồi trống chiêng dài...)

MC: Dẫn chương trình

Vâng: Và bây giờ Già Làng sẽ thắp hương trình báo với linh thần thổ địa các mâm lễ và xin sự phù hộ độ trì cho dân bản..

(Đánh 1 hồi trống chiêng)

Già Làng:

Cúng cây giống: (Lấy 1 thẻ hương thắp lên, đứng phía mâm cây giống đọc cúng...) Đây là những giống hạt, giống cây mà hôm nay bản làng chúng tôi đã gieo trồng xuống đất. Xin các vị thần linh cho mưa thuận, gió hòa, đất đai màu mỡ. Xin cho hạt giống nảy mầm, cây non đâm chồi nảy lộc tốt tươi, trổ sinh hoa quả thật nhiều, thật chắc, thật ngọt ngào, thơm ngon bổ dưỡng...
(Đánh 3 tiếng trống, chiêng)

Cúng Hoa quả: (Lấy 1 thẻ hương thắp lên, đứng phía mâm cây giống đọc cúng...) Đây là những hoa thơm trái ngọt mà bản làng ta dâng cúng thần linh. Mong thần linh phù hộ độ trì cho cây cối chúng tôi trồng ra được xanh tốt để sinh ra nhiều trái ngọt, hoa thơm để cả bản làng cùng thần linh thụ hưởng...
(Đánh 3 tiếng trống, chiêng)

Cúng mâm đồ ăn: (Lấy 1 thẻ hương thắp lên, đứng phía mâm cây giống đọc cúng...) Đây là Xôi, là thịt, là rượu, là gà, là những món ăn ưa thích hằng ngày mà bản làng hằng mong có được. Xin kính mời thần linh dùng trước để nghe lời dân bản cầu xin. Mong các vị thần linh đoái thương phù hộ độ trì cho mọi người, mọi nhà trong bản luôn no ấm, vui tươi. Để ngày ngày có cơm, có thịt, có rượu, có xôi vui tươi hạnh phúc... (Đánh 3 tiếng trống)

MC: Dẫn chương trình

Vâng: Và bây giờ Già Làng sẽ ném gạo, muối xung quanh Cột Lễ, mâm cúng và sau đó xin quẻ..

Già Làng: (tay ném gạo, muối..miệng đọc lời khấn..) Nào linh thần thổ địa, nào thần núi thần sông, nào ma rừng và vong linh những người đã khuất hãy cùng ăn, cùng uống, cùng vui với làng ta. Xin các ngài phù hộ giúp cho bản làng ta mọi điều tốt đẹp...

(**Tiếng dân tộc Chứt:** Làng choa à cần (Làng ta xin mời) Cu mút u gầu (con ma rừng), những lệnh tả bắt gỏi (những người đã khuất).. Vì u này, cù ăn, cù chống (Về đây mà ăn, mà uống), A mìa cái xui, cái phây.. Tóc chơ làng choa bạo khỏe,

(Giúp cho làng ta bạo khỏe) khỏi cà tâu, khỏi cà gùng (khỏi ốm, khỏi đau). Tóc chơ cái mùa, cái màng tà nhũ, mìa a lu, đo tênh (giúp cho mùa màng thật nhiều, ấm no, hạnh phúc...)

(Sau mỗi lần xin đánh 1 tiếng trống và 1 tiếng chiêng)

Gieo quẻ

(Già Làng sẽ lấy quẻ là 2 mảnh tre (nứa) đặt trên chiếc rựa khấn nguyện rồi đọc to) Hôm nay làng ta mừng cái tết lập lỗ, làng ta mời thần núi, thần sông, thần mưa, thần nắng. Mời con ma rừng và những người đã khuất đến để cùng uống, cùng ăn, cùng hưởng, cùng vui. Xin các Ngài tránh cho cái xẻo, cái xui và đưa đến cho làng ta cái may, cái phúc. Nếu các Ngài thuận lòng sau trước xin nhận quẻ này...(gieo quẻ)

(Sau khi gieo quẻ thành, Già Làng vui mừng đặt quẻ, lấy rựa nâng ngang trên tay giơ lên và hạ xuống cắm rựa xuống đất và gọi mời..Phần Lễ kết thúc ở đây và chuyển sang phần hội)

II. PHẦN HỘI

Già Làng: Nào đàn ông, đàn bà, con trai, con gái, nào mọi người có mặt nơi đây. Vậy là thần đất, thần sông, thần núi, thần gió, thần mây. Vậy là con ma rừng và những người đã khuất đã về đây vui với làng ta. Quẻ đã gieo một cách thuận hòa và được các ngài chấp nhận. Nào chúng ta cùng hát, cùng múa cùng nhảy thôi...*(Già làng lấy 1 thẻ hương cắm xuống rồi cả toàn dân reo hò rồi nổi trống chiêng, nhạc bắt đầu hát múa)*

MC: *(Dẫn toàn chương trình phần hội với 2 nội dung chính)*

1. Dân ca - dân vũ vui tết lập lỗ

- Múa hát tập thể quanh cây nêu, cột lễ mừng các thần linh
- Múa hát Rước cây, hạt giống đưa đi trồng
- Múa hát chia phần đồ cúng
- Biểu diễn nhạc cụ dân tộc (Trơ bon, Pi...)

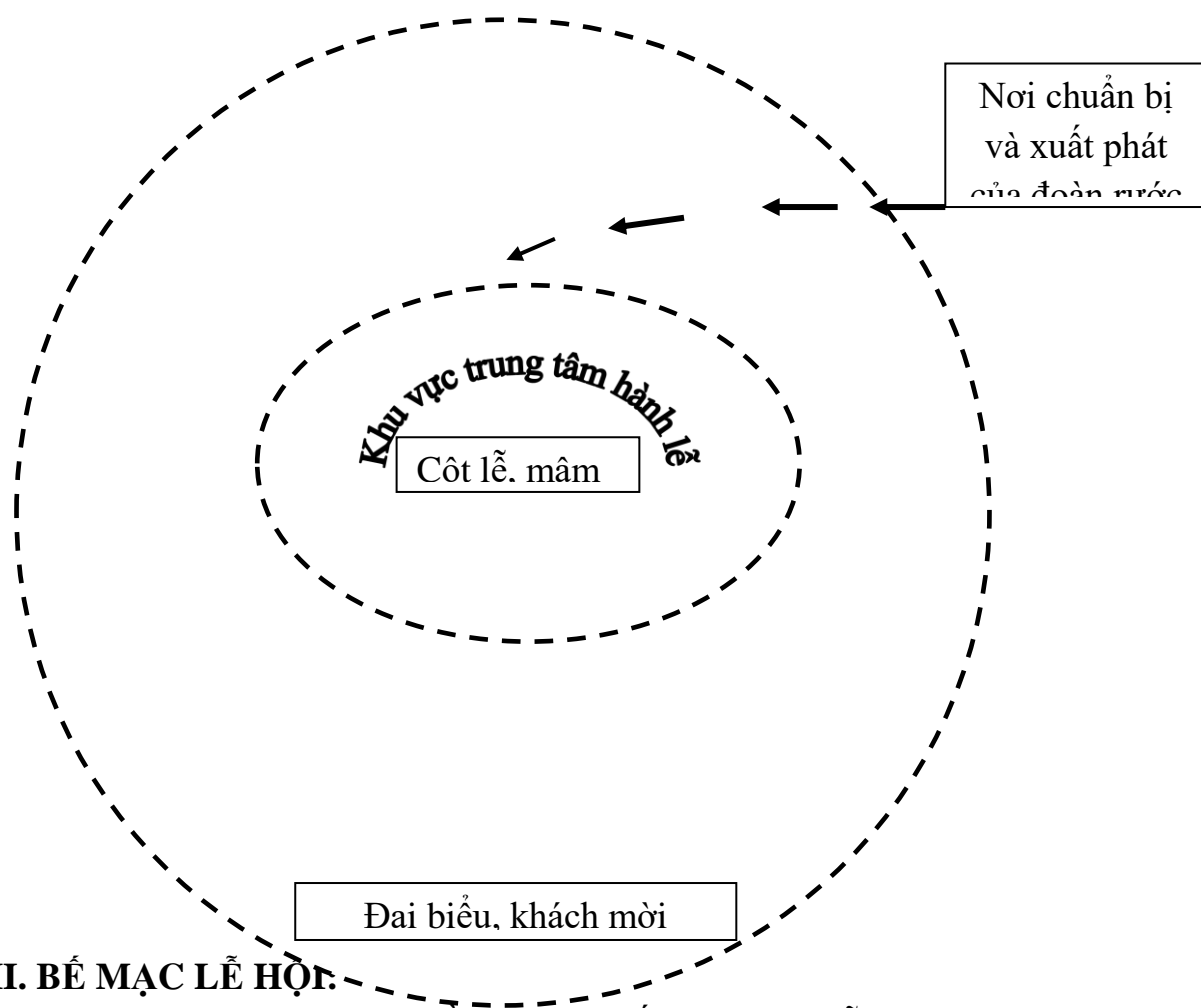
(Hoạt động múa hát này có kịch bản và đạo diễn riêng)

2. Vui hội trò chơi gân gian:

- Thi bắt lợn, bắt gà
- Thi kéo co
- Thi đẩy gậy

(Các hoạt động này có kịch bản và đạo diễn riêng)

MÔ PHỎNG KHÔNG GIAN TỔ CHỨC LỄ HỘI

III. BẾ MẠC LỄ HỘI:

Sau khi các hoạt động trong phần Hội hội kết thúc. MC dẫn chương trình sẽ cảm ơn các thành phần và công bố kết thúc lễ hội...(Hoặc không có phần kết thúc này vì lễ hội sẽ diễn ra cả ngày).

MC: Kính thưa quý vị đại biểu, thưa các vị khách quý, thưa bà con,

Lễ hội tết Láp Lỗ của bà con dân tộc Chứt, bản Rào Tre, xã Hương Liên, huyện Hương Khê, tỉnh Hà Tĩnh của chúng ta đã kết thúc thành công tốt đẹp trong một bầu khí linh thiêng, sôi nổi và đầy hứng khởi. Đây được coi là một niềm vui, một điềm báo tốt lành cho một mùa màng tươi tốt. Xin thay mặt cho Ban tổ chức và những người làm chương trình xin hết lòng cảm ơn các cấp lãnh đạo chính quyền tỉnh, huyện và xã Hương Liên, đặc biệt xin hết lòng cảm ơn Sở Văn hóa - Thể thao và Du lịch tỉnh Hà Tĩnh, cảm ơn đơn vị Bộ đội Biên Phòng tại bản Rào Tre, cảm ơn sự quan tâm tận tình giúp đỡ của Đảng Ủy, UBND, HĐND và các đoàn thể xã Hương Liên.

Tôi xin tuyên bố bế mạc kết thúc Lê Hội Tết Lấp Lỗ năm 2020 của bản Rào Tre. Một lần nữa, xin kính chúc quý vị sức khỏe, hạnh phúc và thành đạt. Chúc Mùa màng bội thu và chúc mừng thành công của Lê hội...

Xin trân trọng cảm ơn

Hà Tĩnh, tháng 5 năm 2020

**KỊCH BẢN CỦA
NGUYỄN TIẾN KHỞI
THÁI VĂN SINH**